

Z Cítolib až na konec světa

Uplyne sto pět let od narození patera Jáchyma Procházky

Na to jméno jsem narazil náhodou při četbě publikace o Jižní Americe. Byla tam kratičká zpráva: „13. srpna 1985 v sanatoriu Sommer nedaleko Buenos Aires v Argentině zemřel kněz, františkán, který dlouhodobě působil v nemocnici pro nemocné leprou v Argentině, Jáchym Procházka, narozený 12. května 1902 v Cítolibe u Loun.“ Nic víc.

✚ **Nemohl jsem je ani cítit...**

V těchto květnových dnech si připomínáme 105 let od narození Jáchyma Procházky. Rodáka téměř neznámého – nevěděli o něm nic v rodných Cítolibe, ani v lounském archivu. Když už jsem veškeré pátrání považoval za zbytečné, napadlo mne spojit se přímo s františkány. Snad náhoda tomu chtěla, že právě v těch dnech přijel do Čech ze Španělska pater Šimon Zuska – poslední žijící Čech, který cítolibského rodáka Jáchyma Procházku viděl. „Víte, já františkány neměl rád. Bydleli jsme ve Františkánské ulici, ale já místo v jejich kostele ministroval ve farním kostele,“ říká rodák z Uherského Hradiště Šimon Zuska. Jenže jednou během srpnové pouti přišla paní z františkánského kláštera za jeho maminkou prosit, zda by syn nešel pomoci se psaním. „Tak jsem šel. Napsal jsem plno

na starost farnost ve vesnici Gleu nedaleko Buenos Aires. Vše by se možná vyvíjelo jinak, kdyby duchovní správce osady malomocných jednou nepožádal o delší odpočinek a čas na duchovní obnovu. Osada s názvem General Rodriguez byla asi sto kilometrů od Buenos Aires a kaplan malomocných požádal Jáchyma Procházku o zastoupení, aby mezi nemocnými leprou po dobu jeho nepřítomnosti působil. Když se Jáchym Procházka po roce vrátil z leproserie, řekl svému příteli: „To by bylo něco pro nás!“ Za rok odjel do osady General Rodriguez znovu a duchovní správu v ní postupně převzal. Vosadě tehdy žilo asi tisíc malomocných – jedinci, i celé rodiny.

✚ **Malomocní zaplatili ze svého**

Šimon Zuska po únoru 1948 uprchl z Československa a od té doby působí přes svůj pozehnáný věk mezi františkány ve

mocnými osm františkánských sestřiček. Když ho jednou po cestě neznámí lupiči přepadli a okradli, složili se nemocní na výplaty ze svého.

✚ **Pokojík v kostele**

Jáchym Procházka žil zpočátku v Argentině sám, ale když bylo jasné, že tento post mu zůstane, přijela za ním do Jižní Ameriky z Cítolib i jeho maminka. Zatímco skromný Jáchym si nechal udělat pokoj přímo v kostele v leproserii, mamince nechal postavit domek. Po její smrti sloužil jako místnost pro ubytování františkánů, kteří přijížděli do leproserie na návštěvu. Jáchymova maminka v Argentině zemřela a je tam i pochována. „Počátkem šedesátých let se z vězení v komunistickém Československu dostala řada františkánů, odsouzených protiprávně kvůli své víře v procesech padesátých let. Tehdy jsem jezdil po světě a žebral o peníze, za které jsme nakupovali dary pro propuštěné františkány v Československu. Jáchym Procházka mi daroval 150 tisíc pesos. To byly tedy velké peníze,“ vzpomíná

Pater Šimon Zuska – poslední Čech, který mluvil s Jáchymem Procházkou.

stránek, ukázali mi klášter, dostal jsem oběd, přečetl jsem si v klášterní jídelně nějakou knihu,“ vzpomíná Šimon Zuska. Za čtrnáct dní se k františkánům vydal znova. Tentokrát už ale s jasnou otázkou: jak vstoupit do řádu? A tak se stalo, že po dokončení sexty uherskohradištského gymnázia odešel Šimon Zuska ke františkánům do Prahy. To bylo v létě roku 1936. Z Prahy odeslali mladého adepta do noviciátu, který byl tehdy v Kadani. A právě tam se Šimon Zuska poprvé setkal s Jáchymem Procházkou, který coby doktor teologie a filosofie vedl novicům duchovní cvičení.

✚ **To by bylo něco pro nás!**

Bylo to v době, kdy řada Čechů a Slováků odcházela po prožití hospodářské krizi a možná i v předtuše tragického vývoje v Evropě do Jižní Ameriky, především Argentiny. Emigraci organizoval Spolek svatého Vojtěcha a pater Jáchym Procházka byl určen jako duchovní správce Čechů v Argentině. Zároveň přednášel teologii na univerzitě v Buenos Aires. O tři roky později za ním na výpomoc odjel i další františkán Pavel Maráček. A tehdy dostali dva čeští kněží

Valencii. Byl dlouhá léta sekretářem provincie a z titulu této funkce několikrát navštívil v Argentině i Jáchyma Procházku. „Nikdy o sobě příliš nemluvil. Zato o něm vyprávěli malomocní. On tam nebyl jen duchovním správcem. Organizoval jim třeba divadlo, sám hrál, a to dokonce tak zapáleně, že se pod ním jednou propadlo jeviště a zlomil si nohu,“ vypráví Šimon Zuska. O aktivitě Jáchyma Procházky svědčí, že ač nebyl držitelem řidičského oprávnění, za svého pobytu mezi malomocnými jezdil a „zlikvidoval“ postupně tři automobily, se kterými zajišťoval dovoz všeho možného pro nemocné. „Policie ho několikrát zastavila. Ale stačilo, aby řekl, že je duchovním z General Rodriguez, a policista se hned lekl, dal ruce pryč a řekl mu – Jedte! Takový tam byl strach ze styku s lidmi, kteří pracují mezi malomocnými,“ vypravuje Šimon Zuska. A nejen policisté se báli: „Dokonce i na československém velvyslanectví v Buenos Aires mu řekli, ať na jejich úřad nechodí.“ Jáchym Procházka coby kněz byl pověřen i donášením výplat pro všechny zaměstnance leproserie. Kromě něj působilo mezi malo-

Šimon Zuska. V sedmdesátých letech ho argentinská vláda vyznamenala za neúnavnou pomoc malomocným.

✚ **Na to jsme neměli čas**

„Jáchym Procházka byl nesmírně skromný. Chodil si do jídelny pro jídlo ještě v době, kdy mu pohyb působil velké obtíže. Nikdy si ho nenechal přinést. Jedl s malomocnými. Celý den dokázal sedět v kostele a modlit se. Bylo téměř jisté, když jste ho hledali, že bude v kostele,“ říká Šimon Zuska. Napadlo mne, když jsem v tichu františkánského kláštera v Praze patera Šimona Zusku zpovídal, zda si někdy tito dva Češi, žijící celý život daleko od domova, vůbec vzpomněli na rodný kraj. „Tož na to jsme ani neměli čas. Pořád jsme mluvili o bratřích, co dělají, kde jsou, o životě provincie. Věděl jsem, že je odněkud od Loun, ale víc jsme o tom nikdy nemluvili,“ krčí rameny Šimon Zuska. Jméno českého misionáře Jáchyma Procházky bylo v Argentině natolik známé, že když zemřel, informoval o tom nejen tisk, ale i celostátní argentinská televize. Po smrti Jáchyma Procházky převzal osadu General Rodriguez františkán z Bolívie.

David Hertl

Odhalení památníku popraveným a umučeným veslařům roku 1946. Také tuto fotografii Veslařský klub Ohře postrádá a velmi by ji uvítal. Nemáte ji ve svém rodinném archivu?

Veslaři si připomínají oběti války

V. K. Ohře Louny žádá občany o zapůjčení dokumentů

LOUNY (jar) - Letos tomu bude šedesát let, co byl v areálu Veslařského klubu Ohře Louny odhalen pomník na počest popravených a umučených členů klubu.

Jako prvního zatklo gestapo arch. F. Heika, ten se po čtyřletém věznění v Mauthausenu vrátil. První oběti se stal účastník veslařských schůzek „U Ševčíků“ arch. Jan Plodek, zatčen v červenci 1941, popraven 1. října téhož roku. Byl členem odbojové ilegální skupiny v Lounech, napojené na pražské centrum. Druhou obětí se stal čestný člen klubu a starosta Sokolské župy Sladkovského V. Halla, který zemřel 22. března 1942 v koncentračním táboře Osvětimi.

Po atentátu na Heydricha se ráno 5. června 1942 v Lounech objevilo kladenské gestapo, které zatklo arch. L. Vosádku, předsedu klubu, redaktora S. Šulce, který byl místopředsdou klubu a členy výboru K. Ševčíka a J. Šafránka. Druhý den ráno pokračovalo gestapo v persekucích. Byli zatčeni: kapitán tenisového odboru a čestný člen veslařského

klubu K. Pelc, členové výboru V. Šmolík a V. Richtř.

Dne 8. června byl zatčen předseda tenisového odboru a čestný člen klubu JUDr. B. Havránek, 10. června 1942 ve 22 hodin, v den, kdy celým světem otřásla zpráva o zničení a vyvraždění Lidic, ohlásil protektorátní rozhlas pro Louny smutnou úřední zprávu: „Stanný soud v Praze odsoudil ke smrti zastřelením Ladislava Vosádku, okresního technického vrchního správce, narozeného 28. 9. 1893, Stanislava Šulce, redaktora, narozeného 14. 10. 1896, Jana Šafránka, bankovního ředitele, narozeného 7. 2. 1897, Dr. Bohuslava Havránka, právního zástupce, narozeného 19. 12. 1898, Karla Pelce, inspektora dílen ČMD v Lounech, narozeného 19. 5. 1899. Odsouzení schvalovali atentát na SS Obergruppenführera Heydricha a vyzývali k podpoře atentátníků.“

Osmou obětí se stal člen klubu a okresní hejtman JUDr. K. Podhajský, popraven 2. července 1942. Jako devátý byl popraven JUDr. V. Lamka, člen klubu, zatčený 23. 10. 1942 a popravený v Berlíně 8. 9. 1943. Desátou obětí se stal dlouholetý jednatel klubu Ing. V. Zörner, vrchní technický komisař ministerstva dopravy v Praze. Byl zatčen 1. února 1945, jako člen odbojové organizace ministerstva dopravy. Vězněn byl na Pankráci a v Terezíně, odkud se vrátil s těžce podlomeným zdravím, zemřel 23. května 1945.

Lounští veslaři si letos v červnu chtějí toto výročí důstojně připomenout, připravují výstavu. Obrací se proto na všechny občany, kteří vlastní dokumenty, vztahující se k obětem, aby je Veslařskému klubu Ohře Louny zapůjčili, případně aby napsali do redakce Svobodného hlasu svoje vzpomínky na umučené a popravené. Všechny tyto dokumenty a zmínky jsou dnes již mimořádně cenné.

STAVEBNINY
KB BLOK

PŘIJME
PRO SVOJI PRODEJNU V LOUNECH
VEDOUcíHO PRODEJNY

požadované vzdělání: ÚSO odborné s maturitou, praxe v oboru, ŘP skupiny B
možný nástup: IHNED

K přijímacímu pohovoru je třeba předložit:

- * maturitní vysvědčení
- * OP, životopis s uvedením předchozích zaměstnání
- * popř. další vysvědčení o kvalifikaci

SKLADNÍKA - ŘIDIČE VZV

požadované vzdělání: praxe v oboru
možný nástup: IHNED

K přijímacímu pohovoru je třeba předložit:

- * OP, životopis s uvedením předchozích zaměstnání
- * popř. další vysvědčení o kvalifikaci

ŘIDIČE NÁKLADNÍHO AUTOMOBILU S HYDRAULICKOU RUKOU

požadované vzdělání: praxe v oboru, řidičský průkaz skupiny C a E
možný nástup: IHNED

K přijímacímu pohovoru je třeba předložit:

- * ŘP
- * OP, životopis s uvedením předchozích zaměstnání
- * popř. další vysvědčení o kvalifikaci

Nabídky na zaměstnání zasílejte na ředitelství společnosti na adresu:
KB - BLOK systém, s.r.o., ul. Masarykova čp. 635
439 42 Postoloprty - prům. zóna
nebo na e-mail: info@kb-blok.cz,
popř. faxem na číslo 415 784 531